

Regeringen
Utbildningsdepartementet

Juridiska avdelningen
Marie Stern Wärn

2002-12-10
Reg.nr 31-4684-01

Högskolornas särskilda organ för lärarutbildning

Högskoleverket har i rapporten Högskolornas särskilda organ för lärarutbildning (2002:41 R), se bilaga, utrett hur reglerna om särskilda organ för lärarutbildning tolkas och tillämpas vid universitet och högskolor. Högskoleverket gör i rapporten en genomgång och en bedömning av de enskilda lärosätenas särskilda organ för lärarutbildning. I rapporten har det framkommit vissa oklarheter som Högskoleverket finner anledning att uppmärksamma regeringen på.

Undersökningen visar att alla lärosäten utom ett har ett särskilt organ för lärarutbildning. Lärarutbildningens omfattning vid det aktuella lärosätet är inte stor. Mot bakgrund av att det särskilda organet för lärarutbildning skall ha det samlade ansvaret för lärarutbildning, kan det ifrågasättas om lärosäten med lärarutbildning av så begränsad omfattning skall behöva inrätta ett sådant särskilt organ. Varken i lagstiftningen eller i förarbetena görs dock undantag för lärarutbildning som är av mindre omfattning.

De brister som Högskoleverket har kunnat konstatera rör i huvudsak bestämmelserna i 3 kap. 7 a § högskoleförordningen, vilka upplevs som svårtolkade av många lärosäten. Högskoleverket har också kunnat konstatera att bestämmelserna i vissa avseenden är oklara.

Begreppet flertalet lärare i 2 kap. 6 § högskolelagen och 3 kap. 7 a § första stycket högskoleförordningen har av några lärosäten inte tolkats som att representanterna för lärarna måste vara i majoritet i organet. Ett lärosäte har framfört att bestämmelsen borde kunna tolkas så att lärarna skall utgöra den största enskilda gruppen. Frågan om bestämmelsen i 3 kap 7 a § första stycket högskoleförordningen innebär att styrelsen kan besluta om undantag från att representanterna för lärarna skall vara i majoritet har också lyfts.

I 3 kap. 7 a § andra stycket högskoleförordningen anges att representanter för lärarna skall utses genom val bland berörda lärare. En bestämmelse om vilka begreppet berörda lärare omfattar saknas i högskoleförordningen. Högskoleverket anser att begreppet berörda lärare inte kan tolkas på annat sätt än att kretsen lärare skall vara de lärare som arbetar inom utbildningsområdet. Några lärosäten har hos Högskoleverket framhållit att begreppet skapar bedömningsvårigheter för dem.

2002-12-10

Reg.nr 31-4684-01

Sid 2

Skall t.ex. både ”vetenskapligt kompetenta” och ”icke vetenskapligt kompetenta” lärare anses ingå i gruppen berörda lärare? Högskoleverket anser att så är fallet.

Med anledning av bestämmelsen i 3 kap. 7 a § tredje stycket högskoleförordningen har frågan om en av de externa ledamöterna kan utses till ordförande i organet också lyfts. Bestämmelsen är inte klar i detta avseende.

Slutligen har frågan om styrelsen får delegera utseende av externa ledamöter till rektor ställts. Bestämmelsen i 3 kap. 7 c § högskoleförordningen ingår inte i den grupp bestämmelser som räknas upp i 2 kap. 2 § andra stycket samma förordning, av vilken framgår att styrelsen själv skall fatta beslut. Högskoleverket anser att bestämmelsen i 3 kap. 7 c § högskoleförordningen jämförd med bestämmelsen i 2 kap. 2 § andra stycket högskoleförordningen inte kan tolkas på annat sätt än att styrelsen får delegera frågan. Det är dock möjligt att detta är resultatet av ett förbiseende från regeringens sida.

Sigbrit Franke

Marie Stern Wörn

Bilaga: Högskolornas särskilda organ för lärarutbildning (2002:41 R)